

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۲۱۷۴۶

چاپ اول

۱۳۹۵

INSO
21746
1st.Edition
2017

صنایع دستی - ارغوان بافی -
آیین کار

دارای محتوای رنگی

Handicrafts-Basket making
(Arghavan weaving)-Code of practice

ICS: 97.195

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران- ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج- ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

- 1- International Organization for Standardization
- 2- International Electrotechnical Commission
- 3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)
- 4- Contact point
- 5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
« صنایع دستی - ارغوان بافی - آیین کار »

رئیس:

حیدری، پروانه
(کارشناسی مدیریت دولتی)

سمت و/یا محل اشتغال:

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان
کرمانشاه - حوزه معاونت صنایع دستی

دبیر:

جمشیدی، لعیلا
(کارشناسی ارشد مهندسی نساجی)

اداره کل استاندارد استان کرمانشاه

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

دارابی پور کلههر، ژیللا
(کارشناسی ارشد شیمی تجزیه)

اداره کل استاندارد استان کرمانشاه

ذوالنوریان، نسرین
(کارشناسی میکروبیولوژی)

اداره کل استاندارد استان کرمانشاه

رضایی پور، سمیه
(کارشناسی ارشد صنایع دستی)

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمانشاه

زین الدین، پیمان
(کارشناسی صنایع دستی)

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان
کرمانشاه - حوزه معاونت صنایع دستی

محمدی محمد، شهرام
(کارشناسی گردشگری حرفه‌ای)

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان
کرمانشاه - حوزه معاونت صنایع دستی

یوسفی، درویش ابراهیم

ارغوان باف

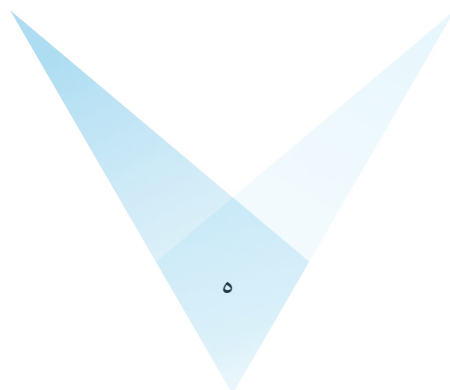
ویراستار:

دارابی پور کلههر، ژیللا
(کارشناسی ارشد شیمی تجزیه)

اداره کل استاندارد استان کرمانشاه

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
و	پیش‌گفتار
ز	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۱	۳ اصطلاحات و تعاریف
۳	۴ مواد اولیه
۳	۵ وسایل
۵	۶ فرآیند تولید
۵	۱-۶ آماده‌سازی ترکیه‌ها
۵	۲-۶ بافت محصول
۱۲	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد «صنایع دستی- ارغوان‌بافی- آیین‌کار» که پیش‌نویس آن بر اساس پژوهش انجام شده تهیه و تدوین شده است، پس از بررسی در کمیسیون‌های مربوط، در سیصد و چهاردهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۹۶/۲/۲۳ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون‌های مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

نتایج پژوهشی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

- تحقیقات و تجربیات کارشناسان اداره کل استاندارد و اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمانشاه، ۱۳۹۴.

مقدمه

ارغوان‌بافی هنری زیبا و ماندگار و از قدیمی‌ترین بافته‌های بشر است. از زمانی که بشر با تنیدن ساقه‌ها و شاخه‌های نازک درختان درهم آشنا شد، ارغوان‌بافی نیز آغاز گشت. به همین دلیل در هر منطقه‌ای ارغوان‌بافی جایگاه خاص خود را یافته که با توجه به رشد گیاهان و ساقه‌های موجود در آن منطقه متفاوت است.

ارغوان‌بافی در بسیاری از مناطق ایران از جمله کرمانشاه رواج دارد. یکی از معروف‌ترین مناطق ارغوان‌بافی در استان کرمانشاه، روستای داریان از توابع شهرستان پاوه است که از شاخه‌های درخت ارغوان برای ساخت محصولات استفاده می‌کنند و به همین علت به آن ارغوان‌بافی می‌گویند.

درخت ارغوان علاوه بر استان‌هایی مانند خراسان رضوی، ایلام، کرمان، مازندران، گیلان، همدان، لرستان، فارس و ... در استان کرمانشاه عمدتاً در شهرستان پاوه (مناطق داریان، هجیج و اورامانات) یافت می‌شود و با توجه به نوع اقلیم این منطقه (سردسیر و کوهستانی بودن)، دارای ترکه‌های ارغوان بسیار مقاوم می‌باشد. محصولات ارغوان‌بافی، دارای دوام و استحکام زیادی است و با توجه به تنوع زیاد آن، دارای کاربردهای فراوانی در زندگی روزمره از جمله سبد جای میوه، سبد جای نان، آبکش برنج، حمل بار، ماهیگیری، کندوی زنبور عسل و هم‌چنین موارد تزئینی است. محصولات ارغوان‌بافی به دلیل دارا بودن خصوصیتی از جمله مقاومت بالا، وزن پایین، استفاده از مواد طبیعی، زیبایی، خوش رنگ بودن و تنوع فراوان آن، محبوب همگان شده است.

صنایع دستی - ارغوان بافی - آیین کار

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین آیین کار تولید محصولات ارغوان بافی است. این استاندارد در مورد محصولاتی که با استفاده از ترکه‌های درخت ارغوان^۱ ساخته می‌شوند، کاربرد دارد و می‌تواند برای سایر انواع ترکه بافی نیز استفاده شود. این استاندارد برای مرواریدی^۲ کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند. در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است. استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴۸۴: سال ۱۳۹۴، صنایع دستی - ارغوان بافی - ویژگی‌ها

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

ارغوان

نوعی درخت که ساقه‌ها و شاخه‌های آن دارای مقاومت زیاد و انعطاف‌پذیری بالا است. درخت ارغوان فاقد میوه است و بیشتر از ساقه و شاخه آن استفاده می‌شود (به شکل ۱ مراجعه شود).

۱- نام علمی این درخت *Cercis siliquastrum* است.

۲- استانداردهای ملی ایران شماره ۱۸۶۳۲ و ۱۸۶۳۳ در خصوص مرواریدی تدوین شده است.

شکل ۱- درخت ارغوان

۲-۳

ارغوان بافی

بافت محصولات مختلف با استفاده از ترکه‌های ارغوان را گویند.

۳-۳

ترکه ارغوان

شاخه یک ساله درخت ارغوان که علاوه بر مقاومت زیاد، دارای انعطاف‌پذیری بالا نیز می‌باشد. ترکه‌ها دارای ضخامت و طول متفاوت هستند که متناسب با طرح مورد نظر و کاربرد محصول انتخاب می‌شوند (به شکل ۲ مراجعه شود).

شکل ۲- ترکه‌های ارغوان

۴-۳

ارغوان باف

فردی که با استفاده از ترکه‌های ارغوان، محصولات مختلف را می‌بافد.

۵-۳

لبه‌بافی

بافت لبه محصولات ارغوان‌بافی را گویند که مرحله پایانی بافت بوده و به طرق مختلف انجام می‌شود. لبه‌بافی علاوه بر استحکام کار، باعث زیبایی آن نیز می‌شود.

۴ مواد اولیه

۱-۴ ترکه‌های ارغوان

شاخه‌های یک ساله درخت ارغوان که علاوه بر مقاومت زیاد، دارای انعطاف‌پذیری بالا نیز می‌باشد. ویژگی‌های ترکه‌های مصرفی باید مطابق با ویژگی‌های مندرج در استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴۸۴ باشد.

۵ وسایل

۱-۵ سبدکوب

ابزاری فلزی به طول حدود ۲۰ cm که برای کوبیدن ارغوان‌های بافته شده به منظور قرارگیری آن‌ها در محل خود و استحکام بافت استفاده می‌شود (به شکل ۳ مراجعه شود).

شکل ۳- سبدکوب

۲-۵ چاقو

برای برش و شکل دادن نوک ترکه‌های ارغوان و هم‌چنین جدا کردن گره‌ها، برگ‌ها و زواید موجود در ترکه‌ها استفاده می‌شود (به شکل ۴ مراجعه شود).

شکل ۴- چاقو

۳-۵ درفش

ابزاری با تیغه فلزی به طول حدود ۲۰ cm و دسته چوبی که برای باز کردن مسیر عبور ترکه‌ها از بین شکاف‌ها و درزهای قسمت‌های بافته شده کاربرد دارد (به شکل ۵ مراجعه شود).

شکل ۵- درفش

۶ فرآیند تولید

۱-۶ آماده‌سازی ترکه‌ها

۱-۱-۶ جداسازی گره‌ها، برگ‌ها و زواید موجود در ترکه‌ها

پس از چیدن ترکه‌ها از درخت، گره‌ها، برگ‌ها و زواید موجود در آن‌ها را با چاقو جدا می‌کنند تا سطح ترکه‌ها صاف شده و جهت بافت آماده شوند.

۲-۱-۶ دسته‌بندی ترکه‌ها بر اساس ضخامت و طول

با توجه به این که ضخامت و طول ترکه‌های مورد استفاده در محصولات مختلف متفاوت است و تناسب ضخامت و طول ترکه‌ها با طرح مورد نظر و کاربرد محصول، عامل بسیار مهمی است، بنابراین ترکه‌ها باید بر اساس ضخامت و طول دسته‌بندی شوند.

۳-۱-۶ خیساندن ترکه‌ها در آب در صورت نیاز

زمان چیدن ترکه‌های ارغوان سالی یک بار در فصول پاییز و زمستان می‌باشد. با توجه به این که در این فصول هوا سرد و مرطوب است، ترکه‌ها دارای انعطاف لازم جهت بافت بوده و نیازی به خیساندن آن‌ها در آب نیست. اما چنانچه ترکه‌ها به مدت طولانی در انبار نگهداری شوند به دلیل خشک شدن، انعطاف خود را از دست می‌دهند. بنابراین باید قبل از مصرف حدود یک ماه در مسیر آب جاری قرار داده شوند و برای جلوگیری از حرکت آن‌ها در آب، با سنگ مهار شوند تا نرم و انعطاف‌پذیر شده و برای بافت آماده شوند. خیساندن ترکه‌ها در آب موجب تیره‌تر شدن و کاهش شفافیت رنگ آن‌ها نسبت به ترکه‌های تازه چیده شده می‌شود.

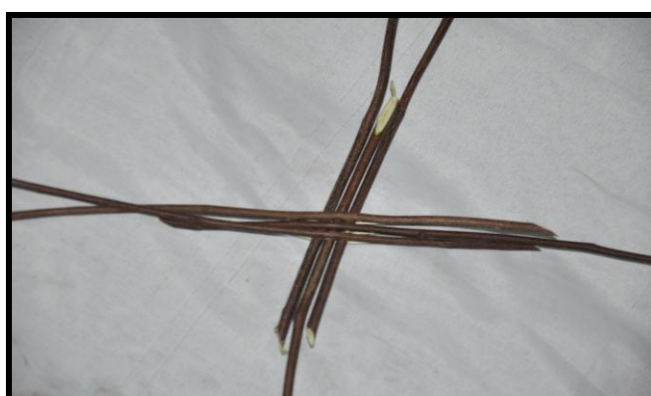
۲-۶ بافت محصول

پس از آماده‌سازی ترکه‌ها (طبق زیربند ۱-۶)، با توجه به نوع محصول مراحل بافت کف، تنه (بدنه)، لبه و در صورت نیاز دسته‌گذاری انجام می‌شود.

در ارغوان‌بافی بافت به صورت ذهنی و بر اساس سلیقه و خلاقیت بافنده انجام می‌شود و معمولاً از طرح و نقش خاصی استفاده نمی‌شود. با توجه به این که یکنواختی تراکم بافت در تمام قسمت‌های محصول و محکمی بافت، در کیفیت و دوام محصول بسیار موثر هستند، بنابراین باید در کلیه مراحل بافت رعایت شوند. تراکم بافت باید به گونه‌ای باشد که استحکام محصول را متناسب با نوع کاربرد آن تأمین کند. هم‌چنین ضخامت ترکه‌ها باید متناسب با نوع کاربرد محصول باشد. تقارن محصول نیز متناسب با نوع کاربرد آن باید رعایت شود تا از کج شدن محصول جلوگیری و تعادل آن حفظ شود. ویژگی‌های محصول نهایی باید مطابق با ویژگی‌های مندرج در استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴۸۴ باشد.

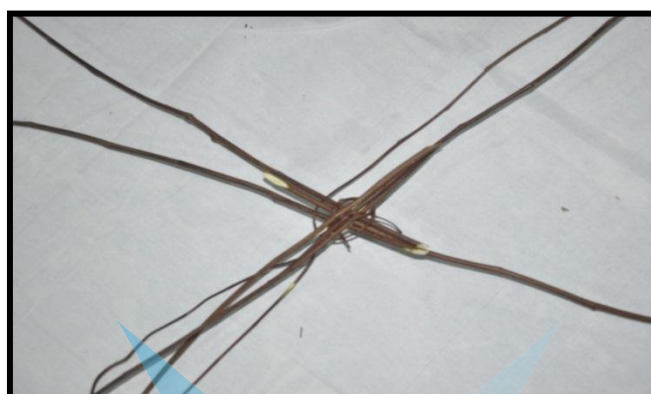
۱-۲-۶ بافت کف محصول

برای شروع بافت، ابتدا شش عدد ترکه نازک انتخاب و آن‌ها را به دو دسته سه تایی تقسیم می‌کنند. سپس در یک دسته از ترکه‌ها (دسته سه تایی) به فاصله حدود ۱۰ cm از ابتدای آن‌ها شیاری ایجاد کرده و سه ترکه دیگر را از داخل شیارها عبور می‌دهند تا به طور محکم داخل هم قرار گیرند. نحوه قرارگیری ترکه‌ها در هر دو دسته سه تایی بدین صورت است که ترکه وسط در جهت مخالف دو ترکه دیگر قرار می‌گیرد (به شکل ۶ مراجعه شود). به منظور سهولت عبور ترکه‌ها از داخل شیارها، نوک آن‌ها را با چاقو برش زده و تیز می‌کنند. ترکه‌هایی که از داخل شیار سه ترکه اول عبور می‌کنند باید نازک‌تر باشند تا منجر به پارگی شیار نشوند.

شکل ۶- قرارگیری ترکه‌ها داخل یکدیگر

پس از قرارگیری ترکه‌ها داخل یکدیگر (مطابق شکل ۶)، سه عدد ترکه نازک انتخاب کرده و لابه‌لای شش ترکه اولیه می‌پیچند تا در محل اتصال محکم شوند (به شکل ۷ مراجعه شود). شروع بافت کلیه محصولات ارغوان‌بافی بدین صورت است.

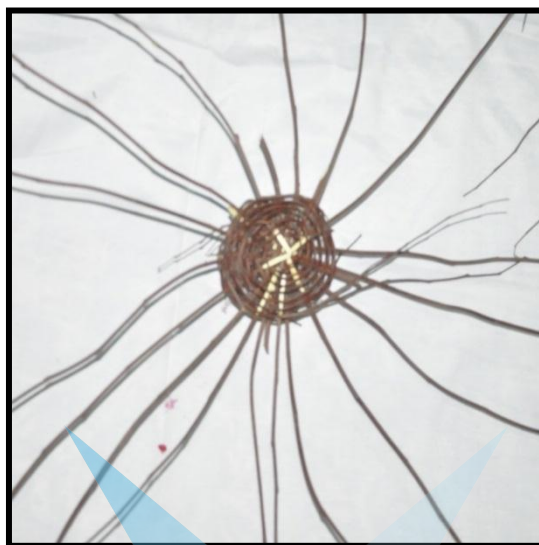

شکل ۷- پیچاندن ترکه‌های نازک حول محل اتصال ترکه‌های اولیه

پس از محکم کردن محل اتصال ترکه‌های اولیه، ترکه‌های دیگر را پس از تراشیدن نوک آن‌ها با چاقو (جهت سهولت عبور آن‌ها از داخل شکاف‌ها)، یکی در میان از لابه‌لای شش ترکه اولیه عبور داده و بافت کف محصول شروع می‌شود (به شکل ۸ مراجعه شود). بافت به صورت یکی رو و یکی زیر و به صورت دایره از قسمت وسط شروع شده و بسته به نوع محصول و تشخیص چشمی بافنده، بافت کف ادامه پیدا می‌کند (به شکل ۹ مراجعه شود).

شکل ۸- افزودن ترکه‌های دیگر لابه‌لای ترکه‌های اولیه

شکل ۹- بافت کف محصول

۲-۲-۶ دسته‌گذاری محصول

محصولاتی که با توجه به نوع کاربرد نیاز به دسته دارند (مانند سبد چیدن میوه)، باید پس از بافت کف (طبق زیربند ۶-۲-۱)، دسته‌گذاری آن‌ها انجام شود تا هم‌زمان با بافت قسمت‌های دیگر محصول (بدنه و لبه)، در محل خود ثابت و محکم شود (به شکل ۱۰ مراجعه شود). دسته باید از چوب ضخیم و محکم با مقاومت بالا (به عنوان مثال چوب درخت انار، توت و ارغوان) ساخته شود و باید به گونه‌ای در بافت قرار گیرد تا در حین استفاده، از بافت خارج نشود (به شکل ۱۱ مراجعه شود). همچنین جهت ساخت دسته می‌توان چندین ترکه ارغوان را به هم تابیده و به عنوان دسته محصول در بافت قرار داد (به شکل ۱۲ مراجعه شود). جهت اتصال دسته به محصول باید پس از اتمام بافت کف، یک ردیف زنجیره بافته و پس از مشخص کردن محل قرارگیری دسته، مسیر عبور دو انتهای دسته را با درفش باز کرده و دسته را در آن جا داده و محکم کرد.

یادآوری - در مورد محصولات بدون دسته، بلافاصله پس از اتمام بافت کف محصول، بافت بدنه شروع می‌شود و نیازی به بافت زنجیره نیست.

شکل ۱۰ - دسته‌گذاری محصول

شکل ۱۱ - نمونه‌ای از سبد دسته‌دار (با استفاده از چوب ضخیم)

شکل ۱۲ - نمونه‌ای از سبد دسته‌دار (با استفاده از ترکه‌های به هم تابیده ارغوان)

۳-۲-۶ بافت تنه (بدنه) محصول

در مورد محصولات بدون دسته پس از بافت کف محصول (طبق زیربند ۶-۲-۱) و در مورد محصولات دارای دسته پس از دسته‌گذاری (طبق زیربند ۶-۲-۲)، بافت بدنه محصول شروع می‌شود. نحوه بافت بدنه مانند بافت کف می‌باشد با این تفاوت که بسته به نوع محصول، هم‌زمان با بافت، ترکه‌ها مقداری خم شده و با دست به سمت بالا هدایت می‌شوند تا شکل موردنظر محصول ایجاد شود (به شکل ۱۳ مراجعه شود). در حین بافت، ارغوان‌ها با سبدکوب کوبیده می‌شوند تا علاوه بر قرارگیری آن‌ها در محل خود، استحکام بافت نیز تأمین شود.

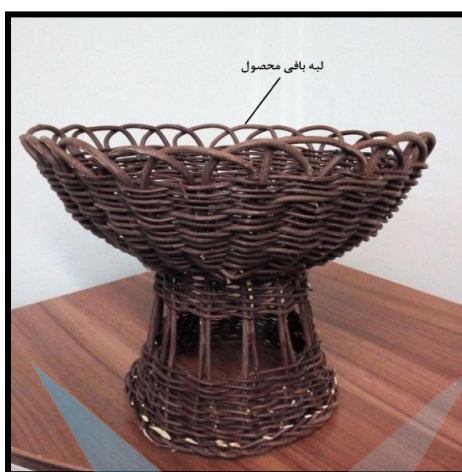
شکل ۱۳- بافت بدنه محصول

۴-۲-۶ بافت لبه

پس از بافت بدنه محصول (طبق زیربند ۶-۲-۳)، لبه بافی که مرحله پایانی بافت است انجام می‌شود. لبه بافی باید به صورت یکنواخت، هم سطح و بدون فاصله از بافت اصلی انجام شود. لبه بافی علاوه بر استحکام کار، باعث زیبایی آن نیز می‌شود. بافت لبه در امتداد بافت بدنه و با استفاده از همان ترکه‌هایی که برای بافت بدنه به کار رفته است انجام می‌گیرد. در محصولات ارغوان بافی، لبه بافی به دو روش مختلف انجام می‌شود که عبارتند از:

۱-۴-۲-۶ لبه بافی قلابی

در این نوع لبه بافی، ترکه‌ها به صورت قلاب در داخل بافت بدنه قرار داده می‌شوند (به شکل ۱۴ مراجعه شود).

شکل ۱۴- لبه بافی قلابی

۲-۴-۲-۶ لبه‌بافی زنجیری

در این نوع لبه‌بافی، ترکه‌ها مانند حلقه‌های زنجیر به یکدیگر متصل می‌شوند و در دو ردیف بافته می‌شود. این نوع لبه‌بافی در مقایسه با لبه‌بافی قلابی دارای استحکام بیشتری است (به شکل ۱۵ مراجعه شود).

شکل ۱۵- لبه‌بافی زنجیری

کتابنامه

[۱] استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۲۴: سال ۱۳۸۳، چوب‌شناسی - اصطلاحات و واژه‌ها.